

Unijne dochodzeniowe służby celne otrzymają nowe skuteczne narzędzia walki z oszustwami

Wyobraźmy sobie następujący scenariusz – Unia Europejska nakłada cło antydumpingowe na określony produkt, na przykład okulary przeciwsłoneczne pochodzące z jednego z państw azjatyckich. Nagle dochodzi do gwałtownego spadku importu z tego kraju, ale jednocześnie znacząco wzrasta ilość okularów przeciwsłonecznych importowanych z sąsiedniego państwa. Czy to tylko przypadek? Nie dla urzędników śledczych OLAF-u, którzy przy użyciu najnowszych narzędzi elektronicznych mogą wykryć, że jest to spiszek oszustów chcących uniknąć płacenia ceł przez składanie fałszywych deklaracji o pochodzeniu produktu.

W takich transnarodowych sprawach dostęp do pełnych informacji na temat drogi, jaką odbywa dana przesyłka, ma kluczowe znaczenie. Od 1 września funkcjonariusze prowadzący dochodzenia w sprawach celnych w całej Unii Europejskiej będą mogli korzystać z nowych narzędzi elektronicznych, aby skuteczniej zwalczać oszustwa celne. Dzięki aktualizacji przepisów prawa celnego odpowiednie organy uzyskają dostęp do nowych systemów IT, które rejestrują przemieszczanie się kontenerów przewożonych na statkach i gromadzą informacje na temat towarów wprowadzanych do UE, przewożonych tranzytem przez UE i opuszczających UE. Te nowe instrumenty pozwolą UE i jej państwom członkowskim sprawniej identyfikować i śledzić podejrzanę przesyłki oraz skuteczniej wykrywać oszustwa celne.

Oszustwa celne powodują uszczerpienie budżetów publicznych, dlatego musimy je zwalczać skutecznymi i inteligentnymi metodami powiedziała wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej Kristalina Georgieva z okazji wejścia w życie nowych przepisów prawnych. *Dzięki nowym narzędziom informatycznym organy publiczne będą lepiej przygotowane do walki z tym zjawiskiem bez zakłócania legalnego handlu* – dodała.

Oszustwa celne, na przykład składanie fałszywych deklaracji na temat pochodzenia produktu, zaniżanie wartości lub nieprawdziwy opis towarów podczas importu, powodują znaczące szkody dla interesów finansowych UE. Ze względu na transnarodowy charakter takich oszustw niezbędna jest współpraca organów celnych.

W praktyce obowiązująca od dzisiaj zmiana prawa doprowadziła do stworzenia dwóch nowych baz danych. Funkcjonariusze prowadzący dochodzenia będą teraz mogli skorzystać z nowej bazy komunikatów dotyczących statusu kontenera (KSK), w której gromadzone są komunikaty dotyczące przemieszczania się kontenerów przewożonych na statkach. Baza zawierać będzie komunikaty przekazywane bezpośrednio przez przewoźników morskich. Podobnie opracowano również zbiór danych dotyczących przywozu, wywozu i tranzytu, zawierający dane dotyczące towarów przywożonych, przewożonych tranzytem i opuszczających UE. Dane dotyczące eksportu, które będą gromadzone, ograniczają się do produktów wrażliwych, takich jak tytoń, alkohol i paliwa. Funkcjonariusze celnicy oraz Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) będą mogli porównywać informacje z obu baz danych, aby wykryć przypuszczalne

oszustwa. Te nowe narzędzia wzmocnią zdolności analityczne krajowych organów celnych i OLAF-u, jeśli chodzi o wykrywanie nielegalnych operacji.

Zmienione prawodawstwo pomoże też przyspieszyć dochodzenia prowadzone przez OLAF, ponieważ wyznacza terminy, w których państwa członkowskie mają dostarczać dokumenty związane z dochodzeniem. Ułatwi również wykorzystanie informacji uzyskanych dzięki wzajemnej pomocy jako materiałów dowodowych w krajowych postępowaniach sądowych.

Kontekst:

Wspomniane powyżej [prawodawstwo UE](#) zapewnia podstawę prawną dla wzajemnej pomocy i wymiany informacji między państwami członkowskimi, jak również między państwami członkowskimi a Komisją Europejską w sprawach dotyczących wykrywania oszustw celnych, zapobiegania im oraz dochodzenia w takich przypadkach. W oparciu o tę samą podstawę prawną OLAF oraz organy celne państw członkowskich i niektórych państw trzecich regularnie prowadzą [wspólne operacje celne](#).

Misja, mandat i kompetencje OLAF-u

Misją OLAF-u jest wykrywanie nadużyć dotyczących środków finansowych UE, prowadzenie dochodzeń w takich sprawach i eliminowanie tych nadużyć.

OLAF realizuje swoją misję przez:

- prowadzenie niezależnych dochodzeń w sprawie nadużyć finansowych i korupcji z udziałem funduszy UE, aby zagwarantować, że pieniądze unijnych podatników trafiają do projektów, które mogą sprzyjać tworzeniu miejsc pracy i wzrostowi gospodarczemu w Europie;
- przyczynianie się do wzmocnienia zaufania obywateli do instytucji UE dzięki prowadzeniu dochodzeń w sprawie poważnych uchybień ze strony urzędników UE i członków instytucji UE;
- tworzenie solidnej polityki UE w zakresie zwalczania nadużyć finansowych.

W swojej niezależnej działalności dochodzeniowej OLAF może prowadzić dochodzenia w sprawach dotyczących nadużyć finansowych, korupcji i innych przestępstw naruszających interesy finansowe UE w odniesieniu do:

- wszystkich wydatków UE: główne kategorie wydatków to fundusze strukturalne, polityka rolna i fundusze rozwoju obszarów wiejskich, wydatki bezpośrednie i pomoc zewnętrzna;
- niektórych obszarów dochodów UE, głównie opłat celnych;
- podejrzeń poważnych uchybień ze strony urzędników UE i członków instytucji UE.

Dodatkowe informacje:

Alina BUREA
Rzecznik
Europejski Urząd ds. Zwalczania
Nadużyć Finansowych (OLAF)
Telefon: +32(0)2 29-57336
E-mail olaf-media@ec.europa.eu
<http://ec.europa.eu/anti-fraud>

Silvana ENCULESCU
Zastępca rzecznika
Europejski Urząd ds. Zwalczania
Nadużyć Finansowych (OLAF)
+32(0)2 29-81764
olaf-media@ec.europa.eu
<http://ec.europa.eu/anti-fraud>